

Wechselpräpositionen

Przymyki łączące się z celownikiem i biernikiem

- in – w, do (wewnątrz, w środku)
- an – przy, na (w pionie)
- auf – na (w poziomie)
- zwischen – pomiędzy
- neben – obok
- vor – przed
- hinter – za
- über – nad
- unter – pod

Te przymyki mogą łączyć się z celownikiem (Dativ) bądź z biernikiem (Akkusativ):

- **z celownikiem**, jeżeli czasownik oznacza spoczynek bądź ruch bez przemieszczania się,
 - **z biernikiem**, jeżeli czasownik w zdaniu wyraża ruch w pewnym kierunku, zmianę miejsca.
-
- Na pytanie *wo?* (**gdzie?**) odpowiada **celownik (Dativ)**, a czasownik oznacza stan spoczynku lub ruch bez zmiany miejsca.
 - Na pytanie *wohin?* (**dokąd?**) odpowiada **biernik (Akkusativ)**, a czasownik oznacza ruch pewnym kierunkiem, zmianę miejsca.

statische Verben

czasowniki „statyczne“

wo? (Dativ)

liegen (leżeć)

hängen (wiesić)

sitzen (siedzieć)

stehen (stać)

dynamische Verben

czasowniki „dynamiczne“

wohin? (Akkusativ)

legen (kłaść)

hängen (wieszać)

sich setzen (siadać)

stellen (stawiać)

Odmiana rodzajnika określonego

	Singular (liczba pojedyncza)			Plural (liczba mnoga)
	Maskulinum (rodzaj męski)	Femininum (rodzaj żeński)	Neutrum (rodzaj nijaki)	
Nominativ (mianownik)	der	die	das	die
Genitiv (dopełniacz)	des	der	des	der
Dativ (celownik)	dem	der	dem	den
Akkusativ (biernik)	den	die	das	die

Nominativ: wer? was? / kto? co?

Genitiv: wessen? / czyj? (kogo? czego?)

Dativ: wem? / komu? czemu?

Akkusativ: wen? was? / kogo? co?

Wszystkie rzeczowniki w liczbie mnogiej, o ile nie są zakończone na -n lub -s, przyjmują w celowniku dodatkową końcówkę -n/-en.

Uwaga! W połączeniu przyimków z rodzajnikami używa się najczęściej następujących skrótów:
in dem = im; in das = ins; an dem = am.

Dativ (wo?)	Akkusativ (wohin?)
Ich bin in der Wohnung.	Ich gehe in die Wohnung.
Die Kinder stehen vor der Schule.	Die Kinder gehen vor die Schule.
Der Stuhl steht hinter dem Tisch.	Er stellt den Stuhl hinter den Tisch.
Das Messer liegt neben der Gabel.	Ich lege das Messer neben die Gabel.
Die Katze liegt unter dem Tisch.	Die Katze legt sich unter den Tisch.
Das Heft liegt auf dem Tisch.	Sie legt das Heft auf den Tisch.
Das Bild hängt an der Wand.	Er hängt das Bild an die Wand.
Die Lampe hängt über dem Tisch.	Der Vater hängt die Lampe über den Tisch.
Das Kind sitzt zwischen dem Vater und der Mutter.	Das Kind setzt sich zwischen den Vater und die Mutter.

Przykłady zamieszczone w tabeli pochodzą z następującej publikacji:

S. Bęza, *Nowe repetytorium z gramatyki języka niemieckiego*, Warszawa 2007, s. 101.